

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi
részét illető bizalmi levelek, előfizetési és hirdetésidi-
jak küldendők.
Kéziratok nem adtuk vissza.

Felelős szerkesztő: Éder János.
Kiadó-és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Egész évre 3 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 ko
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel

Pünkösöd.

Hallod-e a harangok bugását, hangosan kiáltva feléd: „Memento vivére!” — „gondolj az életre!”? Minden levél, mely kipattan bimbójából, minden virág, mely kinyílik, hogy a nap fényében süt-kérezzék, minden pacsirtaszó, mely a tavaszi díszbe öltözött erdőből füledhez jut, ezt kiáltja feléd: „Gondolj az életre!”

De ez az intellektus magában foglalja azt a másikat is: „Gondolj a munkára!” Mindakettő egyformán kötelelesség. Gondolj az életre, mert az életed nem hiu álom, s ha az emberfiak legszegényebbe volnál is, életed mégis magasztos tény. A te tulajdonod, mindened, amivel az örökkévalóság elé léphetsz. Dolgozzál tehát, ha nem is pihenés nélkül, de ernyedetlenül! Használd ki a neked juttatott próbaidőt, mert másikat nem fogsz többé kapni. Az egész örökkévalóságban részedre nincs több próbaidő.

Fenséges, ünnepies, szinte rémes gondolat mindenki részére, hogy a földi életre gyakorolt befolyása, még ha a legcsekélyebb lett volna is közöttünk, soha, hosszú évszázadokon át sohasem fog teljesen elenyészni. Ami megtörtént, az megtörtént és jó vagy rossz hatása, akár nyilván, akár titokban, tovább tart az idők végtelenségén át.

Az élet evangéliuma: „Ösmerd a munkádat és végezd el!” — „Ösmerd meg tenmagad!” — eléggé soká kinezott téged szegény „én”-ed és sohasem fogod teljesen megösmerni; azért ne tartsd feladatodnak, hogy magadat ismerd meg, hanem tanulj meg inkább, min kell dolgoznod, s ha ezt megtudtad, dolgozzál mint egy Herkules! Ez mindenre jobb rendszer.

Áldott, aki megtalálta munkáját, ne kívánjon egyéb áldást. Ő már birtokába jutott az áldásnak, melyet követni fog, mint a szabadon folyó, a posványos földeken át nemes erővel átvonuló csatorna, mely az élet folytonosan elmélyedő folyamán át vezet, magával ragadván a poshadt álló vizeket és idővel még a mocsarat is zöldelő, termékeny talajjá változtatván.

Minden emberi munka az uszó tevékenységéhez hasonlít. Mérhetetlen ocean fenyegeti, hogy elnyelje, de ha bátran nekivetődik, még sem merül alá, bárha folytonfolyvást dacol vele a bősztenger, az uszó elszántan küzd ellene s a hatalmas elem nyugodtan türi a hátán s győzőként engedi céljához!

Nem-e szép, mélységes szavak ezek, melyek leszálnak minden munka legbensőbb lényegébe? Nem-e vidám, erős bizonyosága ez az életnek, szemben azzal az örö-

kös panaszszal, hogy az élet nem egyéb nyomorúságnál, tele viszontagságokkal? Nem ez az igazi, férfias értelmezése a pünkösdi szózatnak: „Gondolj az életre!” — még abban a változatban is „Gondolj a munkára!” Es nem-e fedezi-e végül a biblia szavait is? „Eletünk hetven évig tart, ha soká, nyolcvan évig s ha kedves volt nekünk, úgy azt csak a fáradság és a munka édesítette meg”.

Piros pünkösöd napján, amikor pihenünk és lelkünk alázattal fohászodik a Mindenhatóhoz, erősítsük meg az életbe és a munkába vetett bizodalunkat.

Vármegyei közgyűlés. Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsága 1912 évi május hó 30 napján délelőtt 10 órakor Szentesen, a vármegye székházában évnegyedes rendes közgyűlést tart melyen az alábbi csongrádot érdeklő ügyek fognak tárgyalatni.

Dr Boér Antal által tett alapítvány alapító oklevelének jóváhagyása

Csongrád község képviselőtestületének a csongrádi rom. kath. plébános párbérváltság címén élvezett fizetésének felelőse tárgyában. hozott határozata.

Csongrád község képviselőtestületének a közs. szervezeti szabályrendelet módosítása tárgyában hozott határozata.

Csongrád község képviselőtestületének tanyai iskolák részére megvett területekre vonatkozó s szerződést pótló nyilatkozatok jóváhagyása tárgyában.

Csongrád község képviselőtestületének a községi járványkórház tüztávlati nyilatkozatának elfogadása tárgyában.

TARICA

Csongrádi párbeszéd.

— Hogy áll a lyrai költészet terén?
— Lira, lira... ez valami pénznem.
— Amiről én beszélek az a belvilág költészetéhez tartozik.
— Ilyen állatról még nem hallottam semmit.
— Majd megmagyarázom.
— Figyelek.
— Ha azt mondjuk: ej, haj, csuhaj! belőlről a belvilágból tör elő és örömet jelent. Ilyenkor fenbördjük az orrunkat. Ha külvilági pénztelen helyzetünk belvilágunkban is viszhangra talál, akkor sápadt, szomorú az arcunk és lekonyul az ember díszje; az orr.
— Kezd érdekes lenni.
— Ilyen változó kedélyhangulat szüli a lírai költeményeket. Olvasta Petőfitől, hogy „Megy a juhász számaron, földig ér a lába.”
— Az már régi nóta.
— Régi, de épen az újabbakra akarom t. figyelmét felhívni.
— Nem bánom, csak röviden.
— Hát röviden: Elmentem a bálba,

elszakadt a nyalka csizmám szára. Vagy: Egyszer mentem el a bálba, belekerült százhusz koronámba. Vagy úgy is dalolják: Egyszer mentem el a körbe, belekerült tizenkét ökörbe.

— Hiszen ez nagyszerű líra.
— Az hát és ami fő csongrádi termék. Ift annyi a névtelen költő, hogy no.

— Nincsen nevdők?
— Nincsen.
— Milyen szerények.
— Azok Épen azért becsüljük meg az ilyen névtelen katonákat.
— Mert ezek?
— Diszt, hirt szereznek a városnak.
— Szépen szereznek.

— Nagyszerű!
— A nász szerint: Jaj, de nagyszerű!
— Tudja -e, micsoda?
— Szavalja már, honnan tudnám.
— Ugy áll tudja a dolog, hogy a csongrádi társadalom legszélsőbb köreiből érdeklődnek irántunk.
— Lehetetlen.
— De valóban.
— És?

— És azt hiszik hogy vagy ön, vagy én, de Náci vagyunk.

— Talán nációk?
— Nem, csak egyszerűen: Náci.
— Az sem valami nagy baj.
— Bajnak nem, de pech.
— Hogy-hogy?
— Ugy, barátja az erénynek, hogy a mi nevünkben Nácit agyontraktálják.
— Ne beszéljen.
— De beszéllek.
— Hát beszéljen.
— Igen, szegény Náci anélkül is gyomorhajos, most meg az oknál fogva, hogy a mi mókáinkat ő hozza rendbe, sorba vendégelik.
— Van tán arca tiltakozni a gyanúsítás ellen?

Van van; de éppen ez a veszte.
— Érthetetlen.
— Sőt nagyon is érthető. Azt mondják neki: Jó, jó, Kefe ur, mi is letagadnánk s ha az írói nevére szerény is, de egy kis zóna, sör... nem a világ.
— És Náci?
— Nevet és -eszik, iszik.
— Igazán nagyszerű.
— Ugy-e mondtam,
— Kaszanyitzkynél söröznek?

Csongrád község képviselőtestületének a polgári fiú iskola újonnan emelendő épületéhez szükséges telek átengedésére vonatkozó határozata.

Csongrád község képviselőtestületének a csongrádi eddig is államilag segélyezett ipariskola államosítása ügyében hozott határozata.

Csongrád község képviselőtestületének baltási földek eladására vonatkozó határozata.

Csongrád község képviselőtestületének Bubenik Antal községi kertész kegydíjazása és végkielégítése tárgyában hozott határozata.

Csongrád község képviselőtestületének a község tulajdonát tevő ujfalusi tanya föld bérleti idejének meghosszabbítása tárgyában hozott határozata.

Csongrád község képviselőtestületének 60.000 korona függőkölcsön felvétele tárgyában hozott határozata.

Csongrád község huszvizsgálati szabályrendelete.

A piac. Sok víz lefolyt már azóta a Tiszán, hogy a mostani elárúsító helyet állandó piacnak használják. Változtak az emberek, a körülmények, de piaci összességünk maradt a régiiben.

Pedig már rég elérkezett az idő, hogy azt a szép nagy területet, mely a város közepén fekszik, át kellett volna alakítani olyképen, hogy az ne csak hasznos, de szép is legyen. Egy kis jó akarat, nem sok költséggel meg is lehetne valósítani, hogy a mostani voltaképeni piac-tér, bokrokkal, fákkal tervszerűleg beállíthatnák és lenne a városnak egy gyönyörű szép, parkirozott köztere. A Szent-háromság környéke maradhatna továbbra is, legalább egyenlőre úgy, miként van, de a gyalog piacot a Kohn Mór üzletétől az öregtakarékiig célszerűen lehetne elhelyezni, ahol védettebb, jobb helyen lenne mint most.

Ha ez a hely, amit nem gondolnánk, kevésnek bizonyulna, akkor a járásbírószágtól Buk Hermann házig még mindig volna hely a lerakódásra. Különbösen is nem célunk hogy felszólalásunkban direktívákat adjunk a hatóságnak, célunk csupán az, hogy a községi közgyűlés végre valahára foglalkozzék a piac-rendszettel és oldja meg azt a kérdést úgy miként az a közhajnak legjobban megfelel.

Legutóbb az ipartestület, mely elég kompetens, hogy ezzel az üggyel foglalkozzék, tárgyalta a piac-kérdést s egyhangulag jelzett javaslatunk mellett foglalt állást. A kérdés ennek kapcsán valószínűleg a községi képviselőtestületben is szóvá tétetik s akkor hisszük, hogy a piac-tér új helyen lesz megállapítva és

a mostani helyet pedig remeken parkirozott növényzet fogja díszíteni.

A piacrendezés terén a gyökeres reformot mi a községi előjáróságtól várjuk és reméljük hinni, hogy érdemes főjegyzőnk és minden szép iránt érdeklődéssel viseltető főbíránk ügybuzgalma rövidesen meg fogja találni a módot arra nézve, hogy a község igényei kielégíthessenek és a város kellő közepe, nagyobb városok mintájára, díszterré alakíttassék át.

ÜJDONSAGOK.

Boldog pünkösdi ünnepeket kívánunk t. olvasóinknak, munkatársainknak és lapunk barátainak.

— **Köszönet.** Lapunk múlt számában felhívtuk az illetékes hatóság figyelmét a járdák állapotára. Azóta nem telt még el a hét s a muladékosság már reperiálva lett. A gyors eljárásért köszönetünket nyilvánítjuk a főszolgabíró úrnak.

— **Veszélyes közlekedés.** A dohányhivatal felé vezető úton, a levezető csatorna felett oly rozoga állapotban van a közlekedésre szánt átjáró hid, hogy minden pillanatban összeomolhat, mert a víz-alámosta a partot és a hidtámfái, deszkái meglazultak. A bekövetkező bajnak gyors orvoslással, csekély költséggel elejét lehet venni.

— **Allatvédő egyesület.** A XX-ik század humanizmusa nem csak az emberekre: hanem az állatokra is kiterjed. Így alakultak meg nálunk is a külföld mintájára az „Allatvédő Egyesületek”. De hát ami minden modern városban már érvényesül, nálunk Csongrádon nem igen talál viszhangra. Így hogy egyebet nem mondunk, az éneklő madarak, melyek oly nagy szolgálatot tesznek a gazdálkodó közönségnek, különösen a szőlő és gyümölcs-termelőknek, kellő gondozásban nem részesülnek. Így p. u. Bánó Antal tanító ur nagy mennyiségű fészekodukat osztott ki a szőlőbirtokosok között és amint azt kiszögezték a fákra, nyomban ellopják, paprika és mák mozsártörőknek. De hát ösmérünk fuvarost is, aki fuvarozik ugyan a lovaival, de az egyik lóva már éhen elveszett, a másik meg, hogy még él, nem az abraknak: hanem a május-i levegőnek köszönheti. Jó lesz, ha ezt az ipszét, aki gazdája halála révén az asszonyval jutott a fuvarozáshoz, figyelemmel kísérik és állatkinzásért alaposan elverik rajta a port. Mert hiszen ahogyan az ipsze bánik a lovakkal, még a leg-egyszerűbb emberek is megbotránkoznak rajta. Még nézni se jó. No, de legjobb minden elől szemet hunyni.

— **Rossz az agyagos út.** A Tisza oldal szőlők között az esőmosta agyagos út megint rossz állapotban van: gidres-gódrós és több helyen feneketlen mocsár nehezíti a közlekedést. Az új szőlők és öreg szőlők között vezető agyagos ut pedig már jórészen a homoké. Községi mérnök ur, ha hozzátartozik, sziveskedjék kijavítani az utakat.

— **Isteni tisztelet.** Pünkösöd első napján azaz folyó hó 26-án, d. e. 10 órakor az állami leány polgári iskola rajztermében református isteni tisztelet lesz urvacsora osztással.

— **Csongrád a szerencsében.** T. lap-társunk a „Szentés és Vidéke” a m. vásárnap számában azt írja, hogy — „Az országban kevés olyan szerencsés község van, mint Csongrád”.

Hát a nélkül, hogy az indokokkal tovább is foglalkoznók, ami teljesen felesleges: mert hiszen ezt a kijelentést csakis t. Collégánk tájékoztatásának, ki egy már, igazán dédelgetett törvényhatóság területéről költözött közibünk tájékoztatásának tudjuk be, kijelentjük még ennek dacára is óriási vastag hiba, vagy talán szándékos ugratás vagy guny az efféle kijelentés.

Mennyire boldog ez a boldogtalan község, hát kezdjük előlről.

1849-ben felpörkölték az osztrákok, 1861-ben nemzeti virtusként megtagadta az állami adófizetést, aminek következtében katonai ekzekuciót küldtek a nyakára, mit 40 éven keresztül nyögött.

1875-ben megválasztotta Csátár Zsiga bátyánkat, amiért elvitték innen a kir. képezdét sőt az adóhivatalt is.

1900-ban az Osztrák Magyar monarchia legnagyobb szédelőgőjt: Dénes Marcit választották meg képviselőnek, amennyiben egy másik demaggal szemben egyebet tenni nem tudtak.

1910-ben megbuktatták Hieronymi Károly m. kir. kereskedelmiügyi minis-tert, minek következtében a Budapest-csongrádi csatorna végkép le került a napi rendről.

Elfelejtettük, hogy 1876-ban elpusztította az árvíz és 10 éven keresztül ostromolta.

Ilyen zseniális stiklik, mit egyesek beugratásaira a csongrádi nép elkövetett, okozta és okozza a szomorú gazdálkodás, hogy immár az adófizetés terén a legelső virilisek közé jutottunk széles hazában: mert nem kevesebb, mint 135 %-os pótdadót fizetünk.

Hozzátevé mindezekhez azt a körülményt, hogy a községi képviselőtestületbe az értelmi nivón alóli indiividuumokat választják be csak azért, hogy a bizonyísten 48-as vezérek holmiféle olyan kikövezéseket szavaztathassanak meg, aminő a vezér utcájától a Tisza mellett vezet, majdnem teljes lenne a boldogság, sőt tul boldogok vagyunk akkor: amidőn egy olyan embernek, mint Zsinóros Bendeguz befolyása lehet a község kormányzatában, holott más rendes község, már régen, ha, nem is egyenest, a lipótmezőre, hanem a Rókus kórház megfigyelő osztályába szállította volna.

Ezek után vegye tudomásul t. lap-társunk, a „Szentés és Vidéke” szerkesztősege, hogy mi, ha rossz akaratúak volnánk arra a cikkére: midőn azt mondja, hogy „Az országban kevés olyan szerencsés község van, mint Csongrád” hasonló jokat kívánnánk!

— **Kiirtották a népkerti fákat.** Még szerinte egész közép Európában a legutolsó községek is százezreket áldoznak azért, hogy a köztereket befásítsák és sétányokat létesítsenek, addig a mi községünk t. előjárósága a népkertben meglévő félszázados fákat valóságos vandál kézzel kiirtotta és annak helyét szintén szakértelem hiányában ma már pótolni képtelenek. Az üdítő árnyas fák helyén egy korhadt oszlopokkal körülvárt „isztringa”-féle teniszpályát létesítettek. A fáktól megkop-

— Hol itt, hol ott; neki mindenütt terítve van.

— De mégis Kaszanitzkynél van a legjobb sör.

— Az igaz lehet.

— Éppen azért?

— Minden hétfőn odajárok.

— Én is.

— Láta már?

— ?

— Na, az új kétkoronást.

— Csinos gyerek.

— Még sem akarják elfogadni a szabadkai kcfák,

— Mert hívek, szerelmük régi tárgyához; a forinthez.

— Ez az új két koronás is azt hiszem, sokaig forint marad.

— Épp úgy mint ahogy a krajcár is tartja magát.

— Hát még a hatos!

— Pláne a hatos, a mi tizet, illetve ma már 20 fillt ér.

— Nekem mégis tetszik ez az új forintos, olyan barátságos kinézése van.

— Ördög vigye a kinézést, csak legyen belőle minél több vagy azt se bánom, ha koronáim szaporodnak.

— Mert...?

— Jobb a sűrű korona, a ritka forintnál.

— Jaj de okos!

— Persze, hogy persze.

— Ne mókázzunk; elő a bugyeláris-sal!

— Mit akar?

— Adjon kölcsön 30 kroncsit.

— Meddig?

— Elsején megadom.

— Elsején, elsején...? Mintha már ezt a frázist hallottam volna!

— Lesz vagy nem lesz?

— Új kétkoronásokban vagy miként parancsolja?

— Egyre megy; ha jó az avas szalonna, meg az ó-bor, akkor két koronás helyett kitünő lesz a forint is.

— Itt a bugyelláris.

— Hiszen ebben nincs semmi sem.

— Haj, haj, azt is előbb tudtam mint ön.

— És most már?

— Az új kétkoronások mellett tovább nyomorgunk.

— Míg végre azok is?

— Régiek lesznek.

Kefe.

pasztott kert, vagy mi az istencsoda helyén egy olyan szökőkút formát akartak ugyan létesíteni, de ez a bodzafapuska ugyan egy cseppet sem lesz képes enyhíteni a nyári rekkenő hőséget, aminőhöz hasonló ezen a mű-zaharán még a magyar négerék, a cigány-pordék bőréről is leszedi a hámat. De hát erre nagy büszkén Csongrád mű-kertészei azt mondják — „parkiroztuk a kertet!”

— A csongrádi állami iskolai vizsgálatok sorrendje A vizsgák a külterületen május 28-án kezdődnek és tartanak június 3-ig. A belterületén pedig június 3-án kezdődnek és június 19-én végződnek. Hálaadó istentisztelet és zárógyűlés június 23.

— Pöstyén új fürdőpalotája, melyet a múlt hónapban nyitottak meg, világszerte híressé vált mint a legtökéletesebb fürdőház és szállószanatorium. 500, pompás kényelemmel berendezett szobája között számos oly lakosztálya van, amelyek fürdő szobája az eredeti gyógyforrás van bevezetve. Az épület közvetlenül az iszapforrások felett létesült és méretei oly hatalmasak, hogy naponként 5000 beteg tarthat benne kúrát.

Az én Öregem

is mindig azt mondta, hogy szeplők elűzésére, valamint finom, puha bőr és fehér telnt elérésére és megővésére nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpferd“ Lilliomtejszappan. Védjegye „Steckenpferd“, készíti Bergmann et Co. cég Tetschen a. E. — Kapható minden gyógyszerár- drogéria- illatszertár s minden e szakmába vágó üzletben. Darabja 80 fillér. — Hasonlóképpen csodálatosan bevállal a Bergmann féle „Manera“ lilliomtejkrem fehér és finom női kezek megővésére, ennek tubusa 70 fillért mindenütt kapható.

— Változás a szegedi kir. ítélőtábla tanácsjegyzői karában Mint értesülünk, dr. Lovasy Ernő szegedi kir. ítélőtáblai tanácsjegyző végkielégítette magát és Szegeden ügyvédi irodát nyitott. Helyébe Soós Imre ujvidéki kir. törvényszéki jegyző rendeltetett be.

Egy nő

aki az egészséges bőr ápolására ad, szeplőt eltávolítani, viruló, üde és fehér arcszint elérni és megtartani óhajt, — az mosakodjék

Steckenpferd —
Lilliomtejszappannal
védjegy: Nádparipa)

Bergman és társa, Tetschen a. E.

cégtől. Darabja 80 fillért kapható minden gyógyszerár, drogéria, és illatszertár üzletben stb

— Szélhámós asszonyok. Napjainkban mindenki arra törekszik, hogy az élet terheit minél könnyebben viselhesse el, mely törekvésnek gyakran igen furcsa kinövésai vannak s egyesek még a legkörülmönfontabb huncutságoktól sem riadnak vissza, hogy a hiszékeny embereket törbe csalhassák. Mint tudjuk a vidéken dolgozó kubikmunkások pénzküldeményeit csak személy azonosság igazolással lehet a címzettnek felvenni. Ezen körülmény azonban nem nagy gondot okozott Gál Imréné, Hajdu Istvánné és Papdi Istvánnéknak, mert egymás személyazonosságát igazolva többször hozzájutottak a más pénzküldeményéhez. A napokban is beállított Gálné a II. bíró szobájába egy 86 koronás utalvánnyal, mely Tapodi Istvánnéknak volt címezve, de rajta vesztett, mert a II-od bírót helyettesítő egyik tanácsnok személyesen ismeri Tapodiné s

rögtön tisztában volt azzal, hogy csalóval vándolga. Gálné ekkor az utcán rává raskzó két társával akarta magát igazolni. Közben bement a II. bíró is, aki szintén ismeri Tapodiné. A rendőrség mindhármukat letartóztatta s később oda módosították vallomásalkat, hogy Tapodiné betegesen fekszik otthon s Gálnét bizta meg a pénz felvétellel. Kiderült, hogy Tapodiné nem beteg, de otthon sincs, s hogy már többször tettek hasonló kísérletet, de máskor sikerrel. Az asszonyok ellen megindították az eljárást.

Csongrád község állattenyésztőinek szövetkezete.

A múlt hét vasárnap délelőttjén Farkas Dezső községi állatorvos felolvasást tartott a tanácsteremben az állatoknak betegség és elhullás elleni biztosításáról és egyben ajánlotta a gazdaközönségnek hogy községi biztosítási szövetkezetet alakítsanak korlátolt felelősséggel olyan módon, hogy az egyes tagok egymásért a biztosított jószág értékének legfeljebb 5% ka erejéig felelősek a további felelősséget egy a szövetkezettel összekötésben levő pesti intézet vállalna el. A tagok 1% biztosítási díjat fizetnek a jószág után továbbá minden tag egy darab 4 koronás névértékű részjegyet jegyez egyszer és mindenkorra melyet 1 koronás évi részletekben törleszthet. Az előforduló elhullásoknál vagy kényszerelvágásoknál a szövetkezet a tulajdonosnak kifizeti az érték 80 százalékát, ha a betegség azonnal be lett a szövetkezetnek jelentve. Az orvos és gyógyszer díjait ugyancsak a szövetkezet fizeti ki. Különösen kisgazdáknak kiknek értékes tenyészállataik vannak fontos ezen szövetkezet megalakulása, melyhez hasonló az országban már több száz községben létesítettek. A felolvasást nagy érdeklődéssel hallgatták a jelenvolt gazdák és elhatározták, hogy ha kellő számban fognak jelentkezni a gazdák, úgy rövidesen megalakítják községükben is ezen állatbiztosító szövetkezetet.

KÖZGAZDASÁG,

Hogyan védekezzünk a peronospora ellen?

A „Természettudományi Társulathoz“ írta: **Éder János** tanár.

A „Természettudományi Közlöny“ „Társulati mondanivalók“ rovatában a szőlőgazdasággal foglalkozó tagtársaink figyelmét felhívja, hogy a szőlőket érdeklő kérdésekben forduljanak a m. kir. központi szőlőszeti kísérleti állomás és az Ampelológiai intézethez.

Hát nekem volt szerencsém az ampelológiai intézet egyik kiküldöttjével beszélni a legujabban vehemensen fellépő peronospora viticola elleni védekezés módjairól, de annyit szomorúan tapasztaltam, hogy ebben a tekintetben nem hogy kellő felvilágosítással szolgált volna de ennek a szőlő-betegségnek az újabb időben való rendkívüli elterjedésének okait és védekezési módjával egyáltalában tisztában nincsenek, sőt mi több, a védekezésnek az a módja, melyet ajánlanak azt mutatja, hogy alaposan nem foglalkoztak ennek a gombának fejlődésével.

Azt hiszem, nem terhelem a t. társulatot, ha én, aki nem csak első voltam azok közül, aki elejében mindjárt védekeztem ez ellen a penész gomba ellen, de mint erre a szakmára képesített egyén, némileg tisztában is vagyok a növénybonctan és fejlődéstan elemeivel, magam tapasztalatait papírra vetem.

A Peronospora Viticola itt nálunk ezen a vidéken, a homoki szőlőkben 1888-ban lépett fel először. Abban nyilvánult, hogy a szőlők levele szeptember hó folyamán lehullott és ennek következtében habár a termés meg is maradt, de nem érett be és így olyan bor termett, mely savanyúságánál fogva ihatatlan volt, mert a bogyók cukortartalma nem fejlődött ki.

1889-ben én voltam itt az első, aki meghozattam az első Vermorel-féle permetező-gépet és permeteztem a rendes időszakokban háromszor.

A permetezést akként eszközöltem, hogy az első permetezést virágzás előtt két héttel, még pedig reggel korán 5 órakor akkor: midőn még harmatosak voltak a levelek és délután 6 óra felé akkor: midőn a harmat kezdett leszálni eszközöltem. Eppen így jártam el a második és harmadik permetezésnél is. Megjegyzem hogy augusztus 1-ig a harmadik permetezést befejeztem.

Hogy a permetezést reggel 5 órakor vagy fél 6 órakor eszközöltem abból az indokból tettem, mert tudtam, hogy a telel-spórákból fejlődő rajzó-spórák leginkább reggel a harmatcseppben rajzanak, fejlődnek, tehát akkor legcélszerűbb a fejlődésükben meggátolni. Csak azt jegyzem meg, hogy úgy az első, mint a többi permetezésnél is 2 százalékos bordeuxi vegyületet használtam.

Még a permetezést így eszközöltem, a legjobban sikerült úgy annyira, hogy a szőlő tőkém levelei még novemberben is zöldek, épek voltak. Hozzáj jártak a szomszéd szőlőbirtokosok tanácsait, hogy miképen védekezzenek a peronospora ellen.

Későbbben az állami szőlőtelep kiküldöttjei azt mondták, hogy éppen ellenkezőleg kell védekezni, nem harmattal: hanem a harmat felszáradása után, amennyiben kell, hogy a vegyület rászáradjon a levélre, honnan a rászáradt vegyület a harmattal és esővel lassanként oldódik és így az időközben fejlődő rajzó spórák elpusztuljanak. En sokáig küzdöttem és disputáltam Kecskeméti Géza az állami szőlőtelep igazgatójának felfogása ellen, nem ért semmit, ezt a védekezési módot honosította meg, sőt még engem is capacitáltak.

Annyit azonban most már mondhatok, hogy ez a védekezési mód határozottan hibás volt, azóta mióta erre úgy másokat, mint engem is rábeszéltek, soha olyan hathatósan és sikerülten nem tudunk védekezni a peronospora ellen. (Folytatjuk.)

Tisza Fürdő megnyitás

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget hogy a Tisza fürdő megnyitottam mai időtől kezdve úszó tanfolyam, úgy föl nőttek mint gyermekek számára bármely időben továbbá **tyukszemvágás**, ideg betegek részére, **hideg viz kúrákat** (Orvosi rendelet szerint) úgyszintén **iszap, és nap fürdöket**. **Maszirozást, villanyozást** rendelet szerint szakszerűen eszközölök.

Csolnakok

egyed. társas. vagy, család rendelkezésére mindig készen a nagy közönség részére

a vasárnapi fürdőzés úgy mint minden évben **díjtalan**.

tisztelettel kérem a nagyérdemű közönség becses látogatását. és maradok kezséggel szolgálatukra.

Szigeti Gyula
Tisza fürdő tulajdonos

SALVATOR kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES ÁGOST Sanye-Lipóci Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

Hirdetések

jutányosan elvételnek lapunk kiadóhivatalában.

Ház és föld eladás

Lantos Ferencz dob utca 6 számú háza a Merő féle iskola mellett szabad kézből eladó. Ugyancsak Lantos Ferencnek **15 hold szántóföldje** a hipotékán a szántai dűlőben Tyukász Márton szomszédságában szabad kézből eladó. Ertekezhetni a tulajdonos főt megjelölt dob utcai lakásán.

WALLA JÓZSEF CEMENTÁRU-GYÁR RÉSZV. TÁRSASÁG

Mozaiklap, műkö s cementáru-gyár

BETON, VASBETON és BURKOLÓ ÉPÍTÉSI VÁLLALAT

Iroda és gyár kizárólag:

BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 38.

Alapított 1878. évben
TELEFON 59-90. és 141-69.

8065. sz. 1912.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei Temesvári Pünkösdi országos vásár

folyó évi május hó 30-ától bezárólag június hó 3-áig fog megtartatni. Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra május hó 30-ától, esütörtökön reggeli 5 órától kezdve meg van engedve

Temesvárott, 1912. évi apr. 25-én.

A városi főkapitányságtól:
Beé Ferenc, főkapitány

Állandó kiállítás

Világhírű lakkokban és az összes létező szines festékekben. Megtekinthető **CSEH PAL** vas fűszer és festék kereskedőnél.

Festék őrleést díjtalanul eszközlők.

6000 ajándék óra

Reklám céljából fentjezt mennyiségű órát ajándékozunk a lap olvasóinak. Csakis a legegészségsabb, — kívánatos — férfi- vagy női alakú „Noblesse” precíz órák kerülnek szétküldésre. Irjon azonnal, amíg a készlet tart, **Hans Schmitz**, arany és ékszer áruházának, Wien, VI., Liniengasse 60 sz.

FELIX-GYÓGYFURDO.

Téli és nyári gyógyhely. **Nagyvárad mellett.**

Egész éven át nyitva

Európa leggazdagabb kénes hévíz forrása, vízhőfoka 49 C. 17 millió liter napi mennyiség

Csúsz, köszvény, ischiás, izadmányek és női betegségek ellen.

1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultan és javultan a páratlanul hatásos **Félix-fürdő** gyógyforrásait, tükör kád, iszap, mór és szénsavas fürdők, 250 kényelmes lakosztoba, társalgó, zongora és olvasó terem, kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű **cigányzene**, vasárnaponként **katonazene**, tennis pálya, gondozott sétautak 400 holdas park és fenyveserdő, **16 személy vonat** közlekedik **május 1-től** a Félix-fürdő állomására naponta

Posta, távirtda, interurbán telefon.

Curtaxes zenedij nincs.

Prospektust küld az igazgatóság.

Schwarz József és Társa

Budapest. Váci-körút 53. — Alapítási év 1884.

SZABADALMAZOTT

Ventzki gőzlakarmány-füllesztő

65, 100, 1600, 300 és 620 liter ürtartalom.

Fülleszt 40—60 perc alatt.

Herdezhaté Pálinkafőző Üstök

100, 400 liter ürtartalom.

Az új szeszadótörvény előírásai szerint.

Angel marha és lényiró gépek és ollók.

Igazán!

Kaphatók:

CSONGRADON:

Keresztény fogy. szövetkezet,
Ifj. Hatvani György,
Piroska Ferenc,
Váradi Jakab
Klein Ferencnél.

SZENTESEEN:

Dobrai Sándor,
Eisler Lajos
Horváth I. és Társa
Ifj. Kovács Sándor

KIS SZT MÁRTON:

Kádár József, Klein Adolf, Kövér Endre.